nov. 1967

kambio

portabos independiente antijano

in dit november-nummer:

ERNESTO GUEVARA

DE ZAAK PIÑA: wat moet het publiek konkluderen?

De "Antoñeta" ligt weer op Westpunt en niet op de zeebodem. Een leerzaam verhaal?

WAT NIET IN DE ANTILLIAANSE PERS VERSCHEEN: HOE DOOD MEN EEN VIETNAMEES

anja 3, número 6 november 1967

kambio

portabos independiente antijano independiente antijano independiente antijano

redakshon: h. arends, h. hollander, antijas; m. de castro, tilburg; e. n. kleinmoedig, a. moen, amsterdam; r. pieters, delft; c. romney, leiden; j. eustatia, f. oduber, g. maduro, nijmegen

kambio ta sali kada seis siman; supskrishon ta monta f. 5.— pa anja. eksemplarnan di kambio ta ser bendí pa f. 0.75 kada uno na librerianan antijano. pa tur otro informashon: tel. 23434-36091-35816.
imprenta: otto h. zalm.

kontenido:

direkshon
na hulanda: e. n. kleinmoedig, johan huizingalaan 340, amsterdam
na antijas: kambio postbus 751 curaçao.
número di giro:
na hulanda: no 699830 na nomber di e. n. kleinmoedig
na corsow: no 328200 na nomber di kambio.

Verkrijgbaar in iedere Boekhandel
PRESENT EXEMPLAAR
Abonnementsprijs bedraagt F. 5,- per jaar

VAN DE REDAKTIE

Het is deze maand precies één jaar geleden dat wij in een voorwoord de taak en positie van KAMBIO volkomen hebben uiteengezet om hierover geen onduidelijkheid te laten bestaan. Wij schreven toen:

> "...waar het de funktie van KAMBIO **als opinieblad** aangaat. Konservatieve ideeën zullen door progressieve visies aan het wankelen worden gebracht. Rechtse denkpatronen zullen door hun linkse pendanten op hun bestaansrecht worden getoetst. Traditionele instituties zullen door een atraditionele aanpak gedwongen worden hun bestaansrecht te bewijzen of zich aan te passen aan de moderne eisen".

In het volledig besef dat KAMBIO een nieuwe en dus ook onbekende loot aan de antilliaanse pers zou toevoegen, meenden wij dat een expliciete uitleg van de opzet van KAMBIO gewenst was. Immers het konformisme onder de antilliaanse bladen en tijdschriften, dat voornamelijk tot stand komt door de voortdurende afwezigheid van informaties over onderwerpen en meningen die niet in de head-lines van de internationale persagentschappen voorkomen, werd met de verschijning van KAMBIO doorbroken. KAMBIO presenteerde dus de "andere mening". De mening, die in de andere persorganen op de Antillen geen kans kreeg.

De redaktie zag en ziet deze opzet van KAMBIO nog steeds als een noodzakelijke aanvulling op de bestaande informatiebronnen op de Antillen. Elke gemeenschap, en zeker een kleine als de onze, moet bedacht blijven op toestanden waardoor zij slechts over de ene zijde van de medaille wordt ingelicht. Een werkelijke meningsvorming is in dat geval uitgesloten en de vrije-pers een fiktie.

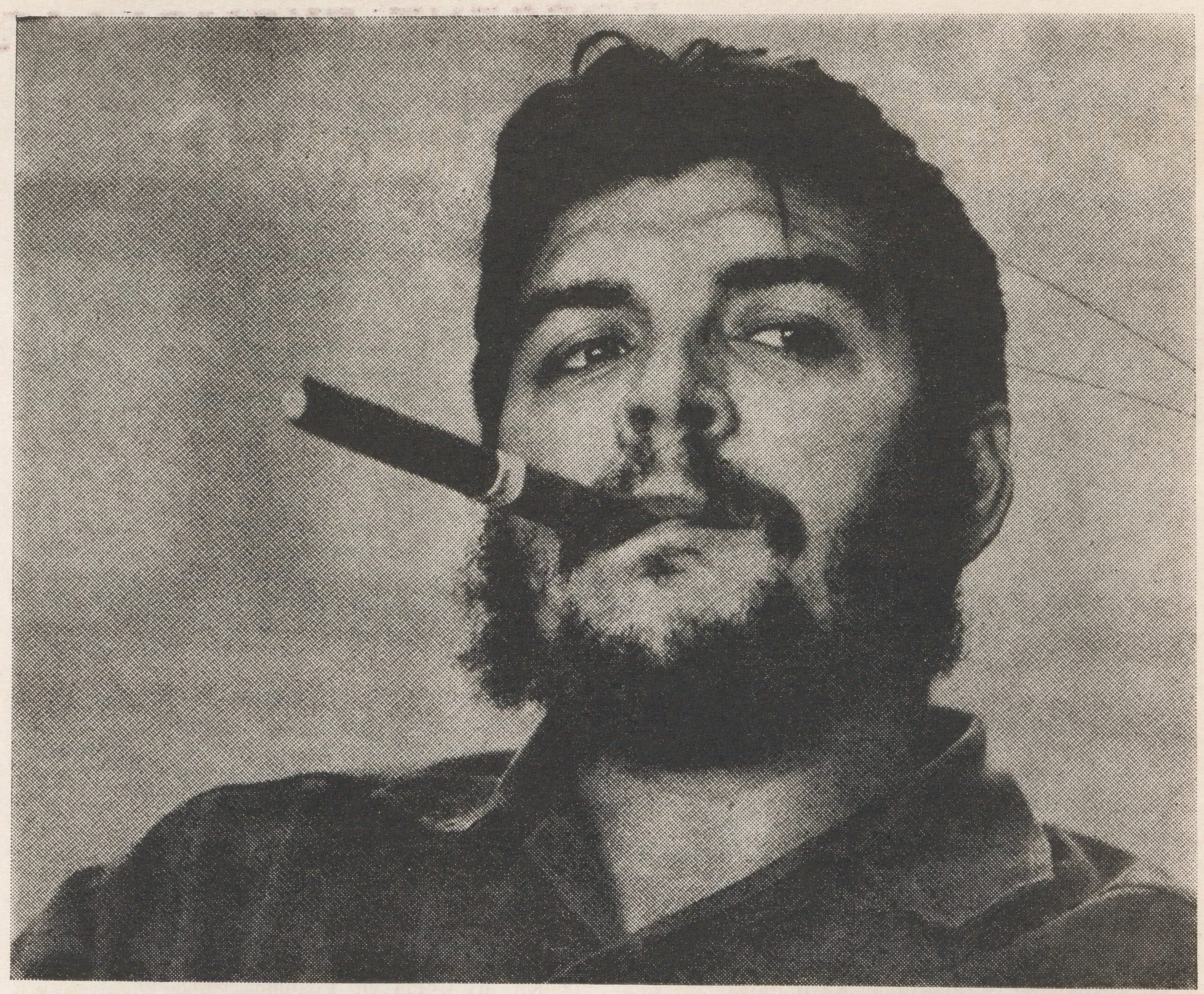
Wij schreven in november 1966:

> "De artikelen van KAMBIO zullen kortom de lezers blijven stimuleren om hun **eigen** meningen te vormen over reeds bestaande aangelegenheden en daarnaast kennis te nemen van nieuwe inzichten (...) Informatiemateriaal over internationale gebeurtenissen en gegevens over het achterland van de Antillen zullen bij voortduring gebracht worden zodat inzichten vanuit een ruim perspektief zullen kunnen **groeien".**

KAMBIO heeft de meningsvorming van de lezers dus centraal geplaatst in haar opzet, hierbij uitgaande dat een lezer **zelf** zijn mening zal moeten **vormen.** Dit uitgangspunt is zelfs de leidraad voor de stijl waarin onze artikelen worden gegoten: niet de Time-formule waarin meningen pre-fabricated worden aangeboden, maar een strijdvaardige presentatie van het onderwerp, waarbij de lezer tot nadenken geprikkeld moet worden door de konfrontatie met een gefundeerd inzicht dat niet de zijne behoeft te zijn. Als opinieblad meent KAMBIO dat deze eerbied voor het zelfstandig denken van zijn lezers onder alle omstandigheden behouden moet blijven, en zeker in deze tijd waarin de grofste onwaarheden door middel van geniale journalistieke technieken aan de man worden gebracht als de objektieve realiteit.

Het voorafgaande meenden wij naar voren te moeten brengen naar aanleiding van verschillende kommentaren welke wij ontvingen op artikelen welke de afgelopen maanden verschenen. Kommentaren, zoals o.a. naar aanleiding van het artikel over Israel, die getuigden van een onbekendheid met de funktie en opzet van KAMBIO en daardoor soms ongemeen emotioneel uitvielen. Naast reakties die ondanks hun felheid toch waardevolle en dankbare aanwijzingen inhielden, moesten wij ook enkele zeer primitieve geluiden aanhoren, die erop neer kwamen dat het voortbestaan van KAMBIO niet gerechtvaardigd was. Dat het publiceren van informatiemateriaal, waarvan de lezers anders verstoken zouden blijven, niet gerechtvaardigd is, doet ons teveel denken aan een politiestaat om er al te diep op in te gaan.

Neen. KAMBIO zal op de zojuist omschreven wijze zijn taak blijven vervullen en het karakter van opinieblad handhaven. Vooral nu onze oplage deze maand de 1500 heeft bereikt.

CHE GUEVARA

In moments of relaxation, Che could be quite a talker. One night three Argentine correspondents and I set up until 4:00 a.m. while he described his adventures in the Sierra Maestra. Through his "army experiences" talk, we detected a keen observer, extremely intense and in a great hurry. He gave us the impression that he was convinced he would soon die and that he must accomplish everything he can as fast possible. It became obvious to us that Che was a Nationalist who had adopted Communist allies only because he had no other choice. "Without Russian aid we'd starve", he said frankly. (Some two years earlier, when I was a Time editor in the Hemisphere Section, the writer's cover story on Che included this fact: When Che was in Arbenz' Guatemala he was offered a post in the Agrarian Reform Institute on the condition he join the Communist Party. Che refused. The Time senior editor in charge of Latin America cut that part out of the story.)

"Every social revolution has to have its Stalinist phase", Che told us that night. "Let's hope ours lasts only a short time". He also apparently regretted the break with the United States. "We had to nationalize United States industry", he said. "And when we did, the United States cut us off. I'm sure if we really were Commies, we'd get along fine, just like Russia and the United States get along with tourism, plenty of trade, exchange students, and the rest. It's too bad, though; it will mean many shortages for us. We will run out of food. Our buses will stop. Everything will go down until we can raise the food we need and manufacture our own buses. If we can last until then, the United States is lost, because as soon as Latin America sees our economy going up, more revolutions will explode. That's why the United States must destroy us — before we recover completely, before we have rebuilt our economy".

John Gerassi, in "The Great Fear", 1963. Ex editor Time, New York Times and Newsweek. Now: Latin America Editor Ramparts.

Revolution dans la Revolution

Fidel Castro is de leider, Che Guevara de taktikus en Regis Debray.... Ja, naar een juiste kwalificatie voor deze 26-jarige franse filosoof zoeken geruime tijd journalisten en een handjevol amerikaanse guerrilla-experts, aan Bolivia uitgeleend. Zoals bekend, moet Debray in Bolivia terechtstaan; precies waarom is nog niet duidelijk. Jean Paul Sartre zal het wel bij het rechte eind hebben gehad toen hij onlangs tegenover journalisten verklaarde dat Debray niet berecht wordt wegens deelneming aan guerrilla-activiteiten in Bolivia maar wegens het schrijven van Révolution dans la Révolution. Immers, is het strafbaar als journalist contact te zoeken met guerrillastrijders in een vreemd land om over hun optreden een reportage te maken? Of is het in Bolivia strafbaar bekend te staan als vriend van de door de boliviaanse autoriteiten gehate revolutionairen als Fidel en Che? Het antwoord op deze vragen zal niet lang op zich laten wachten.... Voor Debray betekent het hoe dan ook, zoals hijzelf onlangs in een interview met een amerikaanse televisiereporter stelde, minstens 30 jaar gevangenschap. In Life schrijft de amerikaan Lee Hall, die Debray nog voor zijn eigen ouders mocht spreken, dat hij niet overtuigd is van de onschuld van Debray. Hij ziet Debray als een communistische politieke commissaris met als taak de indoctrinatie der guerrilleros in Bolivia...

Debray een politiek commissaris? Dan zou zijn handelen in Bolivia volledig in strijd zijn met de stellingen die hij verdedigt in de door de Boliviaanse autoriteiten zo vermaledijde Révolution dans la Révolution. Daarin wijst hij namelijk regelmatig op het gevaar van een politiek commissaris, die, wanneer hij naast de "militaire" guerrillero werkzaam zou zijn, remmend zal werken op het op natuurlijke wijze ontstaan van leiders uit het volk. Deze leiders van het volk dienen, zo meent Debray, beide funkties in zich te verenigen, zij moeten dus zowel "militair technisch" als "politiek technisch" in staat zijn hun volk te leiden, zij moeten "dirigeants politico-militaires complets" zijn.

In zijn boek gaat Debray zelfs veel verder. Hij acht zelfs politiek-theoretische discussie van de guerrilleros onderling niet raadzaam omdat de daaruitvolgende politieke onzekerheid of onenigheid nadelig kan werken op de militaire doelmatigheid van de guerrilla. Over dit punt is Debray dus zeer duidelijk: De militaire doelmatigheid van de guerrilla prevaleert zelfs boven de leer en op het terrein van aktie (dus de werkelijke guerrillavoering) zullen dogma's moeten wijken voor de militaire realiteit.

Fidel Castro heeft in Cuba zijn guerrilla tot een succesvol einde gebracht. Thans is het zijn taak, aldus Debray, zich op te werpen als de grote theoretikus van de Latijns-Amerikaanse revolutie. Latijns-Amerika zal hierbij een eigen weg moeten gaan, en zeker niet domweg hetzij het aziatisch dan wel het europees karakter van de revolutie overnemen. Debray heeft zijn boek dan ook de veelzeggende ondertitel "Lutte armée et lutte politique en Amérique Latine" meegegeven. Bijna 200 blz. gebruikt Debray om aan te tonen, dat de door vroegere grote revolutionairen gebruikte methoden weliswaar uitstekend waren, doch dat zij voor Latijns-Amerika zeker niet geschikt zijn. Hij noemt het een gelukkig toeval dat Fidel Castro de militaire geschriften van Mao Tse Toeng niet kende toen hij met zijn guerrilleros op Cuba landde. Immers communistische partijen in landen als China en Vietnam hebben zich na een reeks politieke misrekeningen indertijd toegelegd op guerrilla-aktiviteiten en zijn thans geworden wat Fidel Castro "voorhoedepartijen" noemt. Zij hebben bij het mobiliseren van de massa kunnen profiteren van oorlogen tegen buitenlandse vijanden (in het geval China waren dit de Japanners en in het geval Vietnam de Fransen).

Cambes

mijn kleding
uw kleding
zijn kleding
van onze kledingindustrie

Debray ontloopt zeker de praktiese discussiepunten over de guerrilla niet. Wanneer hij zich de vraag stelt: Wat moet het eerst op poten worden gezet, de partij of de guerrilla-groep, dan zou hij, ware hij orthodox communist, moeten antwoorden: de partij. Hij is echter overtuigd dat dit voor Latijns-Amerika niet opgaat. In zijn boek spreekt hij dan ook van het bevrijden van het heden van de last van het verleden. Hij steunt zijn analyse met onweerlegbare feiten uit het dagelijks leven. Zo toont hij het falen aan van de egoïstiese groepsverdediging zoals die door de mijnwerkers in Bolivia geruime tijd is toegepast. Hij wijst op de nutteloosheid en zelfs op de gevaren van het doen voorafgaan van politieke propaganda aan enigerlei guerrilla-aktie. Kernachtig wijst hij op de gevaren die met name het partijapparaat met zich mee kan brengen. Voor partijbonzen en mindere goden die de revolutie langs telepatische weg willen voeren heeft Debray geen goed woord over. De leiders van de revolutie ziet hij dan ook als jonge mensen die zich met volle overtuiging willen geven aan het nomadenleven van een guerrillero. Fidel zegt het eenvoudig: geen revolutie zonder voorhoede. Debray voegt er aan toe dat deze voorhoede niet noodzakelijkerwijs de marxistisch-leninistische partij behoeft te zijn en dat degenen die van plan zijn een revolutie op touw te zetten het recht en de plicht hebben zichzelf aan te stellen als voorhoede, onafhankelijk van de partij.

Dus de guerrilla zal zelf zijn leiders vormen, militaire successen zullen de massa in beweging moeten brengen en aldus een volksleger in het leven roepen. Debray schrijft: In veel Latijns-Amerikaanse landen wordt de guerilla-strijdmacht de gewapende vuist van een bevrijdingsfront genoemd, als aanduiding dat zij afhankelijk is van een patriottisch front of partij. Nu mag de vuist nog zo goed gewapend zijn, zij moet echter het hoofd raadplegen alvorens een beweging te kunnen maken. En juist dit belemmert de guerrilla. Voor de Latijns-Amerikaanse revolutionairen is een nieuwe dialektische taak weggelegd, aldus Debray. Zij dienen te bewerkstelligen dat de nadruk komt te liggen op de ontwikkeling van de guerrilla en niet op de versterking van bestaande partijen of de vorming van nieuwe partijen. Zoals bovengeschetst ontstaat middels de guerrilla het volksleger. En dat volksleger moet de kern zijn van waaruit het recht op partijvorming zich dient te baseren en niet andersom.

Wat is de bedoeling van Debray geweest bij het schrijven van dit werk? In het kort zegt hij in de inleiding omtrent zijn bedoelingen het volgende: Révolution dans la Révolution wil niets toevoegen aan de liturgie van formules, evocaties en citaten van een reeds lang gebruik geworden socialisme. Wat Révolution dans la Révolution wel beoogt is het zoeken naar een maksimale doelmatigheid van de revolutie.

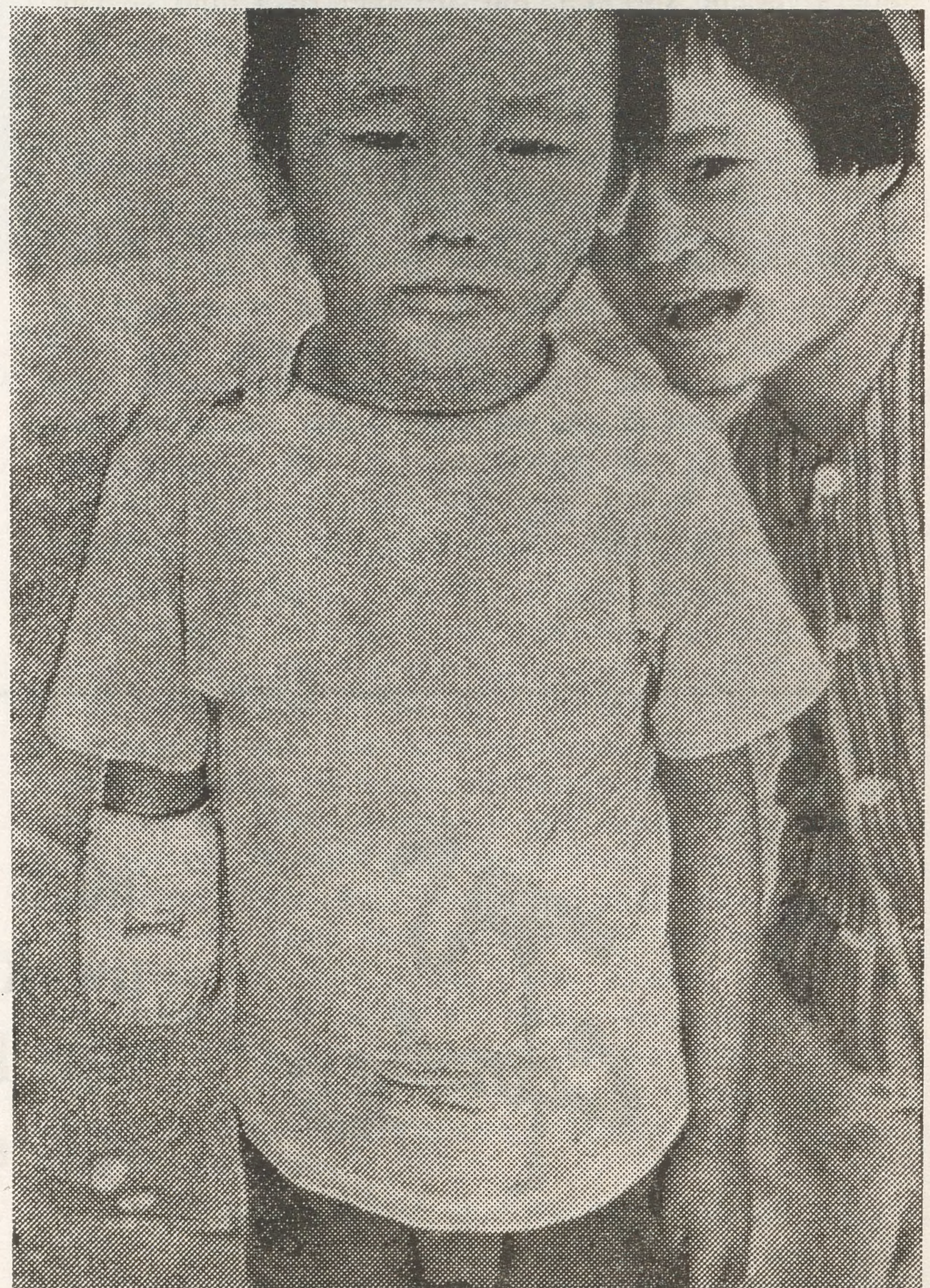
N.B.
Engelse uitgave: "Revolution in the revolution?", Monthly Review Press, New York, 1967.

◆

AMERIKA

"There is no dignity without the courage to examine this evil and oppose it".

Bertrand Russell, filosoof en nobelprijswinnaar.

VERMOORDT EEN VOLK

In tegenstelling tot de situatie in vele westerse landen schijnt men zich op onze eilanden weinig te storen aan hetgeen de vietnamese burgerbevolking door Amerikanen wordt aangedaan. Georganiseerd protest in de vorm van demonstraties of zelfs maar bedenkingen door antilliaanse politici zijn tot op heden uitgebleven.

Aan de onbekendheid met het Vietnamese volk kan dit misschien toegeschreven worden. Men hoeft maar te denken aan de duidelijke stellingname, de grote verontwaardiging en luidruchtige protesten ten tijde van de berechting van een 600 huurlingen-misdadigers op Cuba, om 'de bekendheid met het volk' als een factor voor de huidige houding van het grote publiek op onze eilanden ten aanzien van het lot van het vietnamese volk te aanvaarden.

De sterk wisselende belangstelling, verontwaardiging en mate van protest t.a.v. een zaak, respektievelijk methoden of middelen zoals die op onze Antillen waar te nemen zijn, toen t.a.v. Cuba en nu t.a.v. Vietnam, is mogelijk door de omstandigheid dat het grote publiek zijn informatie over dergelijke konfliktsituaties prakties uitsluitend ontleent aan propagandisten van Grote Gevestigde Belangen. Wij denken hierbij aan bladen zoals Time, Life, Readers Digest, Elsevier en niet te vergeten de Beurs-en-Nieuwsberichten. De richting en intensiteit van de sympathieën van het grote publiek alsook zijn inzicht of zijn ideeën over sosiale konflikten in onderontwikkelde landen worden voor een belangrijk deel bepaald door de zeer onvolledige en politiek gekleurde informatie van dergelijke bladen en van andere geestverwante massakommunikatiemiddelen.

Uit goed vertrouwen om bij anderen niet uit de toon te vallen, nemen vele van onze landgenoten de interpretaties die deze massamedia van zulke konflikten geven als juist, volledig en terzake doend aan. Zij staan er veelal nauwelijks bij stil dat deze media ideologiese en materiële klassebelangen van het grootkapitaal behartigen. Die belangen worden op geraffineerde manier gerechtvaardigd, zo goed dat vele individuen met tegengestelde sosiaal-ekonomiese belangen ertoe verleid worden zich met die machten te identificeren. Op deze wijze, door misleiding, is een aanzienlijk deel van onze landgenoten blind gemaakt voor het misdadige en barbaarse optreden van de Ver. Staten tegen een straatarm volk in een onderontwikkeld land.

Grote gevestigde belangen op onze eilanden en in het door het kapitalisme beheerste deel van de wereld vereisen het tegengaan van een wezenlijke herverdeling van de politieke macht en de ekonomiese welvaart op nationaal en internationaal niveau. In overeenstemming hiermee wordt het grote publiek onkundig gehouden omtrent de werkelijke motieven voor de amerikaanse interventie in Vietnam, omtrent de feitelijke politieke verhoudingen in dat land en omtrent de dagelijkse realiteit van de systematiese en massale oorlogvoering tegen de burgerbevolking van Vietnam door amerikaanse strijdkrachten en hun handlangers. Bedoelde bladen doen het voorkomen alsof de amerikaanse akties strikt militair van aard zijn en alsof (de zeer grote aantallen) slachtoffers onder de burgerbevolking het gevolg zijn van techniese fouten en menselijke vergissingen. Kritiekloos herhalen zij de argumenten waarmee de achtereenvolgende regeringen der Ver. Staten de amerikaanse interventie en oorlogvoering in Vietnam (en in Laos) proberen te rechtvaardigen en te legaliseren, niettegenstaande het feit dat die argumenten door vele amerikaanse en andere rechtsgeleerden stuk voor stuk ongeldig en vals zijn bevonden. (zie K., nr 3, jrg 3; juni 1967)

De betreffende massamedia en allen die zich aan hun mening inzake Vietnam konformeren, en zich met de achter hen staande kapitalistiese belangen identificeren, maken zich tot handlangers in de misdaad en medeplichtig aan mishandeling, verminking en moord op honderdduizenden vietnamese mannen, vrouwen, kinderen en ouden-van-dagen.

Het is een feit dat de amerikaanse interventie in Vietnam schendingen betekent van het Internationaal Recht, het Handvest van de Ver. Naties en de Grondwet van de Ver. Staten.

De amerikaanse oorlogvoering in dit land (en in Laos) moet gekenmerkt worden als onwettig, misdadig, fassisties en barbaars. Verscheidene, ook door de Ver. Staten ondertekende internationale overeenkomsten verbieden en veroordelen de praktijken, die amerikaanse strijdkrachten en de onder hun verantwoordelijkheid ressorterende marionettenlegers sinds jaar en dag in Vietnam en Laos toepassen, als oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid en de vrede.

De volgende verdragen, overeenkomsten, resoluties en verklaringen verbieden alle, in geval van oorlog, aanvallen tegen burgers, kultuurwerken (dijken, sluizen, e.d.) ziekenhuizen, scholen, kerken, onverdedigde steden, dorpen en fabrieken; zij verbieden het gebruik van middelen van massavernietiging en massauitroeiing: de verklaring van St. Petersburg van 1868, de konventies van Den-Haag van 1899 en 1907, resoluties van de Volkenbond van 1932, het handvest van het internationaal militair tribunaal ter berechting van nazi-oorlogsmisdadigers te Neurenberg van 1945 en de konventie van Genéve van 1949. Daarnaast verbieden het verdrag van Washington van 1922 en het protocol van Genéve van 1925 het gebruik van giftige chemicaliën en middelen van bakteriologiese oorlogvoering. Tenslotte verbiedt een resolutie van de Volkenbond van

slotte verbiedt een resolutie van de Volkenbond van 1932 kategories het gebruik van gassen en vergiften, zelfs het gebruik van traangas.

Schendingen van voornoemde internationale rechtsnormen door de Ver. Staten en amerikaanse strijdkrachten in Vietnam zijn bij herhaling door gezaghebbende, anti-kommunistiese korrespondenten en andere opinievormers gekonstateerd of bevestigd. Daarentegen hebben zelfs notore verdraaiers van de waarheid als Time en Life geen melding gemaakt van het gebruik van monsterlijke wapens als napalm-, fosfor- en fragmentatiebommen door het Bevrijdingsfront, de zogeheten Vietcong. (Dat zou dan ook waarlijk de grenzen van cyniese leugenachtigheid hebben overschreden. Want zowel produktie als gebruik van deze barbaarse strijdmiddelen zijn eksklusief amerikaanse spesialismen. Ter illustratie van hetgeen wij bedoelen, citeren wij de tekst onder foto's van een napalmbombardement zoals die in Life op 25 jan. '63 werd gepubliceerd: 'Swooping low across **enemy infested** land, U.S. pilot **instructors** watch **Vietnamese** napalm strike'. Deze ene zin bevat twee verdraaiingen en een regelrechte leugen. Wij wijzen onze lezers erop dat het juist voornoemde wapens zijn, die de zeer grote aantallen doden en verminkten onder de vietnamese bevolking veroorzaken).

De politieke en militaire interventie van de Ver. Staten in Vietnam (en in Laos) vormt een logiese en doelbewuste voortzetting van de politiek, die kort na de dood van president Roosevelt in begin-1945 door de regering-Truman werd begonnen: het terugdringen van de sosialistiese invloedssfeer, ongeacht of een meerderheid van de bevolking van een land zich tegen handhaving van het bestaande kapitalistiese systeem keerde en voor gemeenschapseigendom van de voornaamste produktiemiddelen koos. Door middel van de militair-industriële overmacht van de Ver. Staten in de wereld, dachten en denken de heersende machtsgroepen in dat land andere staten en volken hun wil te kunnen opleggen, zijnde handhaving of herstel van 'free enterprise capitalism'. Onder het mom van bescherming van de vrijheid en het zelfbeschikkingsrecht van de door 'kommunisme' bedreigde volken, besloten zij elke fundamentele verandering van de gevestigde kapitalistiese bezits- en machtsverhoudingen in de wereld met geweld tegen te gaan.

Met de hiernavolgende dokumentatie willen wij het antilliaanse lezerspubliek informatie verschaffen over methoden en middelen, waarmee amerikaanse regeringen en volksvertegenwoordiging beweren de vrijheid en het zelfbeschikkingsrecht van de vietnamese natie te beschermen (tegen de fel-nationalistiese en strijdbare Vietnamezen in haar midden). Met het oog op de voorspelbare ontwikkelingen in omringende landen en eilanden in de nabije toekomst, dienen wij Antillianen te weten en te beseffen op welke wijze de heersende machtsgroepen in de Ver. Staten van Noord-Amerika voornemens zijn hun kapitalistiese belangen in de onderontwikkelde wereld na te streven. Vietnam, en in mindere mate Laos, dienen ons als voorbeeld.

Bombardementen.

De belangrijkste methode van de amerikaanse regeringen en legerleiding om de door hen gestelde doeleinden in Vietnam te bereiken, bestaat uit systematiese en massale bombardementen.

Officiële cijfers, onderzoekingen en verifikaties van artsen, chirurgen en wapendeskundigen laten over het systematiese, massale en weloverwogen karakter van de bombardementen geen twijfel bestaan. De bombardementen blijken voor een groot deel direkt tegen de burgerbevolking gericht. In 1962 alleen voerde, volgens de New York Times, de amerikaanse luchtmacht 50.000 aanvallen uit op dorpen en op feitelijk de hele boerenbevolking buiten de 'strategiese gehuchten' (zie: pacifikatie).

Het massale karakter van de bombardementen spreekt uit de tonnages aan bommen die door de amerikaanse luchtmacht op zuid- en noord-Vietnam werden uitgeworpen. In de twaalf maanden van 1966 werd 512.000 ton bommen neergelaten op dit land, een gebied kleiner dan Duitsland, ofwel anderhalf maal meer dan het gemiddeld tonnage dat in een jaar tijd gedurende de 2de wereldoorlog op west-, midden, en zuid-Europa en op noord-Afrika bij elkaar werd uitgeworpen. Deze hoeveelheid en de vergelijking, die de enorme omvang en intensiteit van de amerikaanse bombardementen reeds aangeven, omvatten niet de totalen aan granaten die door amerikaanse veldartillerie en scheepsgeschut op het land en de bevolking werden afgeschoten.

Het genocide-karakter van de amerikaanse oorlogvoering in Vietnam blijkt niet alleen uit voorgaand bommentonnage, dat inmiddels is toegenomen, maar ook uit de soorten bommen die de amerikaanse luchtmacht er met toestemming van achtereenvolgende amerikaanse regeringen en volksvertegenwoordiging gebruikt. Zij maakt gebruik van zware eksplosiebommen, raketten, fragmentatiebommen en brandbommen, zoals napalm, fosfor- en magnesiumbommen.

Napalm is een zeer kleverige benzinegelei dat bij ontbranding een hitte van 800 tot 2000 graden celsius ontwikkelt en dat door de natriumbestanddelen ook onder water door blijft branden. In de Koreaanse oorlog, waarin tegen de vier miljoen mensen werden gedood, werd napalm door de amerikaanse legerleiding 'uitgeprobeerd'. De gruwelijke uitwerking van deze bom werd door de korrespondent van de engelse staatsradio-omroep BBC in Korea beschreven: Voor ons stond een vreemd, licht gebogen figuur, wijdbeens, de armen langs zijn zijden gestrekt. Hij had geen ogen, en zijn gehele lichaam, waarvan bijna alles te zien was door de flarden van verbrande lompen, was bedekt met een harde zwarte korst die gespikkeld was met gele etter... Hij moest staan omdat hij niet meer bedekt was met een huid maar met een korstachtige gebarsten laag dat makkelijk afbrak...

Charles Mohr, korrespondent van de N.Y. Times zag in sept. 1965 een vrouw van wie beide armen door napalm waren afgebrand en van wie de oogleden zo erg verbrand waren, dat zij ze niet kon sluiten. Wanneer zij moest gaan slapen legden haar

BEEFEATER GIN

DOUBLY DRY TO
DOUBLE YOUR PLEASURE

BEEFEATER

... An authentic product
of Curacao, with a truly
wonderful taste.

produced & bottled by

J. A. J. SPROCK N.V.

curacao

familieleden een laken over haar hoofd. Twee van haar kinderen waren bij de luchtaanval gedood... en zij zag vijf andere sterven. Deze gevallen zijn geen uitzonderingen noch vergissingen. In juni-1962 al namelijk meldde de N.Y. Times de vernietiging van bijna 1400 dorpen met napalm en giftige chemicaliën door de amerikaanse luchtmacht. En dan te bedenken dat minstens 70% van de dorpsbevolking er uit kinderen bestaat.

Een andere brandbom is de magnesiumbom. Brandend magnesium, dat een hitte van 3500 graden celsius kan voortbrengen, veroorzaakt effekten die overeenkomen met die van de atoombom. Vandaar dat deze bom ook wel 'electron bomb' wordt genoemd.

In het arsenaal aan bommen neemt de **fragmentatiebom** een steeds overheersender positie in het patroon van de bombardementen, aldus de franse wapendeskundige en ex-officier Jean Paul Vigier. Hij toont dit aan met cijfers over de samenstelling van de bombardementen op de noordvietnamese provincie Nghe An. In de periode 1965-66 werden door de amerikaanse luchtmacht op deze dichtbevolkte kustprovincie 46.855 hoogeksplosieve bommen, 28.831 fragmentatiebommen, 37.728 raketten, en 71 napalmbommen in 6.206 aanvalsvluchten afgeworpen. In de eerste drie maanden van 1967 verschoof dit patroon volledig naar de fragmentatiebommen, namelijk 20.333 fragmentatiebommen, 5.302 hoogeksplosieve bommen, en 5.322 raketten afgeworpen in slechts 611 aanvalsvluchten. Meer dan 50% van de bommen die thans door de amerikaanse luchtmacht op noord-Vietnam worden uitgeworpen zijn fragmentatiebommen.

Men dient enigszins te weten wat fragmentatiebommen zijn en wat voor uitwerking zij hebben om de barbaarsheid van het gebruik ervan te vatten. (deze kwalifikatie geldt evenzeer voor het gebruik van de brandbommen) Op grond van de inhoud, uitwerking en gebruik op grote schaal van deze bommen, en op grond van de amerikaanse officiële militaire doktrine en strategie, zoals vastgelegd in het handboek voor de amerikaanse luchtmacht 'Fundamentals of Aerospace Weapon System', konkludeert voornoemde franse wapendeskundige dat **de fragmentatiebommen wapens zijn, bestemd tegen volken in onderontwikkelde landen.** Zij zouden reeds in Latijns Amerika gebruikt worden, o.a. in Perú en Bolivia en wellicht ook in Venezuela.

De fragmentatiebom blijkt uitsluitend effektief tegen mensen en dieren. De 150.000 stalen kogeltjes of stalen naaldjes-met-vinnetjes per bom veroorzaken slechts krassen en deuken op massieve voorwerpen zoals typies militaire doelen als treinen, vrachtwagens, luchtafweergeschut en radarinstallaties. Daarentegen brengen deze bommen ontzettende verwondingen toe aan de onbeschermde burgerbevolking, die grotendeels leeft in hutten met dunne lemen muren en rieten daken. De fragmenten dringen diep in het lichaam door alwaar zij gaan zwerven en waaruit zij moeilijk te verwijderen blijken. Helse pijnen, uitschakeling van ledematen en beschadiging van de hersenen zijn er de gevolgen van. De fragmentatiebom staat dan ook offisieel bekend als 'anti-personal bomb'.

De bombardementen op burgerdoelen in Vietnam zijn systematies en weloverwogen. Zij verlopen in drie fasen: eerst de fotoverkenning, vervolgens een konventioneel bombardement met hoog-eksplosieven en raketten en tenslotte een fragmentatiebombardement. Bij verreweg de meeste aanvallen worden vooraf uitgebreide fotoverkenningsvluchten gemaakt; amerikaanse toestellen, die op één enkele basis in Thailand gestationeerd zijn, verschoten iedere maand verleden jaar 300.000 meter film om de te bombarderen gebieden vast te stellen.

Het komt herhaaldelijk voor dat de amerikaanse piloten naar reeds gebombardeerde doelen worden gedirigeerd, b.v. naar de leprozerie met 2600 patiënten van de plaats Quynh Lap in de provincie Nghe An. Dit model-onderzoeks- en verplegingscentrum, dat onbeschermd en vijf kilometer buiten de plaats zelf lag, werd negen en dertig maal achtereen door amerikaanse piloten gebombardeerd. Een overeenkomstig patroon vertonen de amerikaanse bombardementen van mediese instellingen zoals ziekenhuizen, sanatoria en tbc-centra, en van andere zogeheten psycho-sosiale doelen als scholen, pagoden, kerken en kindercréches. Als gevolg van deze terreurbombardementen gingen van augustus-1964 tot en met september-1966 9500 ziekenhuisbedden in noord-Vietnam verloren. Het aantal vernielde mediese instellingen was er tot februari-1967 opgelopen tot 95. In sommige provincies is geen enkel van de vóór de aanvang der bombardementen in februari-1965 bestaande ziekenhuizen meer in werking. Tot enige maanden geleden werden in noord-Vietnam 149 kerken gebombardeerd, vele ervan tijdens de kerkdienst op zondagmorgen. In de bijna uitsluitend katholieke stad Phat Diém werden alle tien kerken verwoest. Ook de scholen moesten het ontgelden. In totaal werden in noord-Vietnam tot enige maanden terug 391 scholen, waaronder 29 kleuterscholen, verwoest of beschadigd. Van de door amerikaanse officiële woordvoerders en de hen welgezinde massamedia vaak genoemde 'vergissing' kan in het geval van mediese instellingen, pagoden en kerken so-wie-so geen sprake zijn, daar die, hetzij grote rode kruisen op de daken hebben of boven alle omringende huizen en hutten uitsteken en aan hun vormen als zodanig te herkennen zijn. Bovendien betreft het hier precisie-bombardementen die laag-vliegen met relatief geringe snelheden vereisen.

Chemiese oorlogvoering.

Na het voorgaande behoeft het geen betoog dat ook bij deze methode van systematiek sprake is. Van deze vorm van oorlogvoering op grote schaal werd eind-1965 voor het eerst door een persburo melding gemaakt. Het Agence France Presse maakte toen bekend dat de paddie of jonge rijstaanplant en niet de guerrillero vijand nummer één voor de Amerikanen was geworden. Voor de vernietiging van de voedselaanplant was reeds door wijlen president Kennedy het plan Ranch Hand goedgekeurd, welk plan als opzet had **'to hit the Vietcong in the belly'.** In het kader van dit plan werden in de twee dagen van 14 en 15 december 1965 ongeveer 100.000 hectare voedselaanplant in de provincie Can Tho door de

amerikaanse luchtmacht met giftige stoffen bespoten. In dat jaar werden in totaal circa 700.000 hectare gespoten, in 1964 waren dat circa 500.000 en in 1963 circa 300.000 hectare. Eenieder kan inzien dat deze bespuitingen in de praktijk de veel talrijkere boerenbevolking 'in the belly' zouden treffen, hetgeen ondubbelzinnig op de werkelijke opzet van deze terroristiese en barbaarse strijdwijze wijst.

Naast giftige poeders en vloeistoffen maken amerikaanse strijdkrachten in Vietnam ook gebruik van giftige gassen. Dat het hier geen 'onschuldig' traangas betreft, gaf de woordvoerder van het amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, Mc Closkey, op 23 maart 1966 toe toen hij sprak van gassen, die in staat waren de ademhalingsorganen en de huid te verbranden. Anderhalve maand erna zouden amerikaanse troepen in tien dagen tijd 15.000 kilo gas tegen guerrilleros van het bevrijdingsfront in de provincie Tay Ninh gebruiken, waarvan 3000 kilo op een bebied van slechts 25.000 vierkante meter.

'Pacifikatie' en Verschroeide Aarde politiek.

Met de bombardementen, chemiese oorlogvoering en gasgebruik is het arsenaal aan barbaarse strijdmethoden en middelen van de amerikaanse regeringen en militaire staven niet uitgeput. Tot dat arsenaal behoren ook de zogeheten pacifikatie en verschroeide aarde-politiek.

De praktijken die met pacifikatie worden aangeduid komen neer op volledige ontwrichting van het groepsleven van miljoenen Vietnamezen, indien dat door voornoemde krijgsmethoden niet reeds veroorzaakt was. Het eerste grote pacifikatieplan, het Staley-Taylor plan, werd in medio-1961 door de regering Kennedy goedgekeurd. Dit plan voorzag o.a. in de scheiding van de zuidvietnamese boerenbevolking van hun familieleden en landgenoten in het bevrijdingsfront, en wel door evacuatie van tien miljoen mensen uit hun dorpen en internering in 17.000 met prikkeldraad en landmijnen omgeven en met machinegeweren bestreken strategiese gehuchten en 'dorpen van het nieuwe leven'. De konservatieve Los Angeles Times kwalificeerde deze gehuchten en dorpen als konsentratiekampen. Onnodig te zeggen dat de evacuatie in vele gevallen slechts door bruut geweld bereikt kon worden. Op 29 december 1962, anderhalf jaar na goedkeuring van dit misdadig plan, maakte de zuidvietnamese marionettenregering te Saigon bekend dat 39% van de bevolking in zuid-Vietnam, ongeveer 5 miljoen mensen, in dergelijke gemeenschappen was ondergebracht. In haar editie van 17 mei 1963 maakte het rechtse weekblad Time bekend dat reeds acht miljoen mensen of 59% van de bevolking in zuid-Vietnam in 6000 gehuchten waren ondergebracht.

Komplementair aan de zg. pacifikatie is de verschroeide aarde politiek. Wat dat laatste inhoudt geeft de benaming reeds aan: platbranden en met de grond gelijk maken. Een verslag van deze taktiek gaf een korrespondent van de liberaal-konservatieve New York Times begin-1962. Het betrof 'Operatie Zonsopgang', waarover hij o.a. het volgende schreef: ...deze operatie vindt plaats met de direkte geldelijke, militair-strategiese en techniese steun van de Ver. Staten. In deze streek (ten noorden van Saigon) zullen 1200 gezinnen goedschiks of kwaadschiks uit de bossen, waar de Vietcong het voor het zeggen heeft, worden verdreven en in nieuwe strategiese dorpen worden ondergebracht. De in de steek gelaten dorpen zullen worden platgebrand om de Vietcong van onderdak en voedsel te beroven... Een jonge vrouw vertelde wezenloos hoe de troepen de twee ton rijst van de gezinnen hadden verbrand.

Blijkens een bericht van het even konservatieve Algemeen Handelsblad van 6 januari 1966 zou vier jaar later deze fassistiese praktijk in alle door het bevrijdingsfront beheerste gebieden, 3/4 deel van zuid-Vietnam, zijn toegestaan. In die week verbrandden amerikaanse mariniers in een dorp waar op hen geschoten was alle huizen, kapten alle bananenbomen om, sloegen kookpotten stuk en sneden matrassen aan stukken. In een straal van drie kilometer stond geen huis meer overeind. Lucht-

bombardementen werden in die gebieden sindsdien zonder voorafgaande waarschuwing uitgevoerd.

Martelingen.

'Last but not least' in het arsenaal van toegepaste krijgsmethoden is het martelen van zowel mannelijke als vrouwelijke gevangenen. Verslagen van korrespondenten van amerikaanse en andere westerse gezaghebbende persorganen laten geen twijfel over de veelvuldige en systematiese toepassing van deze methode. William Tuohy van Newsweek bijvoorbeeld schreef in de New York Times Magazine van 28 november 1965 het volgende: 'Eenieder die lang in het veld heeft gewerkt, heeft de hoofden van gevangenen onder water zien houden, bayonetten tegen hun kelen zien drukken, slachtoffers bamboesplinters onder hun nagels zien schuiven en draden van een veldtelefoon verbonden zien worden aan armen, tepels of testikels.

Maanden eerder had Donald Wise van de Sunday Mirror onderdompeling, 'slicing' en 'frying' door plaatselijke elektrokutie standaardfolteringen genoemd. Rond dezelfde tijd, in april-1965, publiceerde de New York Herald Tribune dat andere technieken die gewoonlijk gebruikt werden om toekijkende gevangenen te doen praten, omvatten het afsnijden van vingers en oren, het uittrekken van nagels of afsnijden van seksuele organen van een andere gevangene.

Dat gevangenen door praten niet gevrijwaard zijn van een gruwelijke dood blijkt uit het verslag van de journaliste Beverly Deepe in dezelfde editie van de Tribune. Zij verhaalt daarin van twee jeugdige Vietconggevangenen die ondervraagd werden tijdens een vlucht naar Saigon. De eerste weigerde op vragen te antwoorden. Hij werd op 1000 meter hoogte uit het vliegtuig gesmeten. De tweede antwoordde onmiddellijk alle vragen. Maar ook hij werd eruit gesmeten.

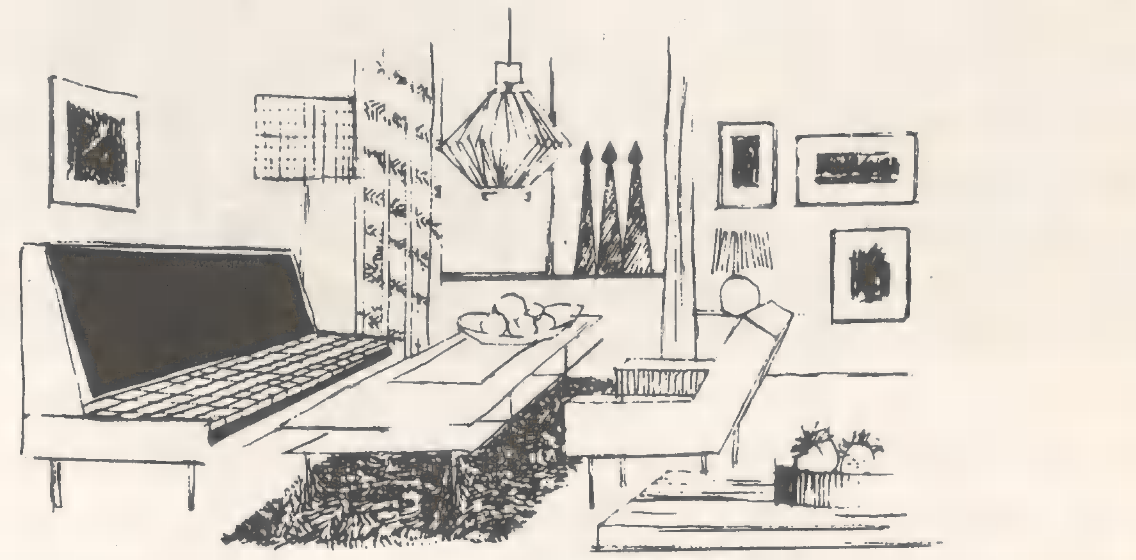
Malcolme Browne, een korrespondent van de Associated Press, rapporteerde dat in meer dan één geval een Vietcong-verdachte na ondervraging achter een gepantserd troepenvervoersmiddel aan door de rijstvelden was getrokken, hetgeen altijd de dood in een van haar pijnlijkste vormen ten gevolge had. Ten aanzien van de ondervraging te velde schreef de Long Island Newsday in oktober 1964, dat de kans om haar te overleven vaak zeer gering was. Gevangenen worden gedood onder de rupsbanden van gepantserde voertuigen, door kastratie of door doodbloeden nadat beide handen zijn afgehakt, of door een kogel door het hoofd.

Ook een officiële amerikaanse instantie zoals de geheime dienst, de beruchte C.I.A., en zelfs de president der Ver. Staten, Johnson, hebben zich niet onbetuigd gelaten. De eerste huurde personen om zich als Vietcong te vermommen en de kommunisten te diskrediteren door gruweldaden te begaan. Aldus de verklaring van de senator Young in de New York Times van 21 oktober 1965. Pres. Johnson meende tijdens zijn bezoek aan de Cam Ranh diepzeehaven amerikaanse troepen te moeten aanmoedigen met de opmerking **'Come home with that coon skin on the wall',** waarbij 'coon skin' verwees naar Vietnamezen. 'Coon skin' is een denigrerende amerikaanse uitdrukking voor negers. Hij, Johnson, liet zich reeds eerder publiekelijk op rassistiese wijze uit. Op 15 maart 1948 zei hij in het amerikaanse Huis van Afgevaardigden: 'Ongeacht wat wij anders hebben aan offensieve en defensieve wapens, zonder een superieure luchtmacht is Amerika een gebonden en lamgelegde reus, een onmachtige en gemakkelijke prooi voor elke gele dwerg met een zakmes'. Dit is dan het hoofd van de Ver. Staten, de staat die pretendeert vrijheid, demokratie en christelijke waarden in de wereld te verdedigen.

Voorspel tot volkerenmoord.

Na voorgaand noodzakelijkerwijs beperkt eksposé van amerikaanse methoden en middelen van oorlogvoering zal het duidelijk zijn dat dientengevolge het aantal slachtoffers onder de vietnamese bevolking zeer hoog is.

De meest recent gepubliceerde gegevens over het aantal slachtoffers dateren van begin-1966. Men vindt ze vermeld in het rapport, dat de voorzitter van de New Rochelle Commission on Human Rights, William F. Pepper, een katholiek, na zijn bezoek aan zuid-Vietnam heeft opgesteld. In dat rapport noemt Pepper o.a. een aantal van **één miljoen kinderen voor de zes jaren sinds 1961, van wie ongeveer een kwart miljoen werd gedood en drie kwart miljoen gewond of verminkt. In totaal zouden minstens 415.000 burgers,** dus militairen niet meegerekend, **in zuid-Vietnam sinds die datum zijn omgekomen.** Deze en volgende cijfers zijn schattingen.

ORIGINELE

DEENSE MEUBELEN

koopt U nog steeds alleen bij:

MESKER

CURACAO - ARUBA

Let wel, schattingen die door zuidvietnamese funktionarissen in Saigon gematigd werden gevonden. Vóór Pepper had de N.Y. Times op 3 oktober 1965 de volgende cijfers gepubliceerd: (voor de periode vanaf 1961 ca. 170.000 burgers gedood, 800.000 verminkt door martelingen, 5000 levend verbrand, opengereten (w.o. zwangere vrouwen), of onthoofd, nog eens 100.000 mensen gedood of verminkt door giftige chemicaliën en 400.000 gevangen gezet en barbaars gemarteld.

Sinds eind-1964, toen de inmiddels beruchte escalatie begon, ofwel de uitbreiding en verheviging van de oorlog door de Ver. Staten, zijn in het zuidelijk deel van Vietnam, per jaar ongeveer 100.000 doden te betreuren. Volgens de toen in Vietnam werkzame amerikaanse chirurg Wayne Hall, zullen op basis van de gekonstateerde verhouding onder de slachtoffers van tien burgers op een soldaat, circa 90.000 van dat aantal burgers zijn geweest. De militaire vuistregel van drie gewonden op elke dode levert een aantal gewonden en verminkten op van ongeveer 270.000 per jaar. De levende slachtoffers die er het ergste aan toe zijn, zijn degenen met brandwonden veroorzaakt door napalm, witte fosfor e.d. Zij zouden niet minder dan 25% van alle slachtoffers uitmaken. Van hen zijn bijna drie kwart kinderen beneden de 16 jaar.

In een ziekenhuis te Da Nang, waar een van de grote amerikaanse bases gelegen is, bleken in een bepaalde periode zelfs 80% van de patiënten met brandwonden kinderen beneden de 12 jaar te zijn. Minstens 80% van alle gewonden in dat ziekenhuis waren het resultaat van militaire akties van amerikaanse troepen en hun bondgenoten. Ofschoon een spesiale adviseur van pres. Johnson, dr. Howard Rusk, in maart van dit jaar een veel lager persentage noemde, erkende hij dat van de doden en gewonden onder de burgerbevolking van zuid-Vietnam er 30% het slachtoffer van amerikaanse luchtbombardementen en artilleriebeschietingen was. De andere 70% zouden volgens hem slachtoffers zijn van de strijdwijzen van de 'Vietcong'. Het congreslid Clement Zablocki bevestigde ten dele de bevindingen van Pepper en anderen toen hij, eveneens na een bezoek aan zuid-Vietnam, rapporteerde, dat als gevolg van enkele recente 'search and kill' operaties op elke guerrillero zes burgers waren getroffen. Pepper merkt hier op dat Zoblocki er niet bij vermeldde dat vier van de zes burgerslachtoffers kinderen waren.

Een ander resultaat van de bombardementen en verschroeide aarde politiek zijn de grote aantallen vluchtelingen in zuid-Vietnam. Eind-1966 zouden het er minstens een kwart miljoen mensen zijn geweest, van wie 75% kinderen onder de 16 jaar.

Men zou deze lijst van gruwelijke gevolgen van de amerikaanse interventie in de vietnamese burgeroorlog kunnen voortzetten met cijfers over het sterk toenemende aantal zelfmoorden in de steden van zuid-Vietnam en over de omvangrijke rattenplaag en de zich uitbreidende pestepidemiën als direkt en indirekt gevolg van de systematiese vernietiging van flora en fauna door amerikaanse strijdkrachten. Cijfers vermogen echter slechts de grootte van het aantal slachtoffers en de omvang van de aangerichte vernielingen aan te geven. Zij zijn maar op gebrekkige wijze in staat het lijden van het vietnamese volk over te brengen, dat door de regeringen van de Ver. Staten, de militair-industriële machtsgroepen in dat land, de amerikaanse volksvertegenwoordiging, amerikaanse soldaten en een grote meerderheid van het amerikaanse volk over dit ongelukkige volk is gebracht.

Amerika en de Amerikanen voeren een fassistiese uitroeiingsoorlog tegen een volk dat alle sympathie en steun verdient in haar strijd om bevrijding van vreemde overheersers, verdeling van de bouwgrond onder degenen die haar bewerken en ervan leven, en hereniging van de twee delen van hun land die door amerikaans geweld gescheiden worden gehouden.

Het zou van historiese onkunde, politiek analfabetisme en naïveteit getuigen om te denken dat de heersende machtsgroepen in de Ver. Staten ook andere niet-blanke volken in onderontwikkelde landen tezijnertijd niet zouden proberen aan hun systeem te onderwerpen met gelijkelijk barbaarse methoden en middelen als die door hen in Vietnam worden toegepast. Emancipatie en verheffing van de honderden miljoenen 'peones' in dat deel van de wereld kunnen nu eenmaal niet plaats vinden zonder dat de betreffende nationale en internationale kapitalistiese systemen in hun essentie worden aangetast..

Opdat wij heden niet naar de geest medeplichtig zijn noch in de nabije toekomst in de daad medeplichtig gemaakt zullen worden aan oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid en de vrede door het amerikaanse imperialisme, roepen wij onze landgenoten op mét ons en miljoenen anderen hun stem te verheffen tegen de moderne barbarij van het hedendaagse Amerika. Wij roepen hen op de door ons gekozen en de ons vertegenwoordigende antilliaanse politici door middel van georganiseerde demonstraties te dwingen hun onwaardige, van immoraliteit en serviliteit getuigende houding jegens het officiële Amerika (vlootbezoeken!) te wijzigen en dienovereenkomstig stelling te nemen. Het gaat om niets minder dan het geweten van de antilliaanse gemeenschap. Wie zwijgt, stemt toe. Nu en later.

bronnen:

— War crimes in Vietnam — Bertrand Russell
George Allen & Unwin Ltd., London 1967,
Oorlogsmisdaden in Vietnam; Bertrand Russell
De Bezige Bij, Amsterdam 1967,
kwadraatpocket Nf 7,90

— Vietnam, Vietnam. (foto's en tekst); Felix Grene
Penguin Books London 1967, 12 s. 6d.

— The children of Vietnam — William F. Pepper
in: Ramparts, januari 1967 — 75 c
in: De Groene Amsterdammer, 18 maart 1967 (gedeelten)

— De fragmentatiebom. (en gassen)
in: Vrij Nederland, 13 en 27 mei 1967
in: De Groene Amsterdammer, 19 aug. 1967

— Pacification; War Crimes.
in: New Statesman, 3 March 1967.

◆

Zaterdag 7 oktober 1967. Voor zonsopgang zijn de meeste boten die deelnemen aan de driekamp van Asiënto, Politie Sport Vereniging (PSV) en de Nederlandse Marine al op weg naar Bonaire waar de verschillende krachtmetingen aan, boven en onder het water zullen plaatshebben. Even voor zessen vertrekt de Antoñeta (24 voet) met aanboord 8 mannen die in deze sportieve ontmoeting de geshelligheidsvereniging Asiënto gaan verte genwoordigen. De zee is voor caraïbische begrippen vrij rustig en de windkracht mag ook geen naam hebben. Alle tekenen wijzen erop dat de overtocht naar Bonaire niet langer dan de gebruikelijke tijd van zes uren zal duren, totdat om half elf de dieselmotor van de Antoñeta plotseling afslaat.

Toevallig draaide de wind niet

Toevallig kwam een schip voorbij

Toevallig werden acht mannen met hun

drijvend bootje gered.

CURACAO WAS OP DE HOOGTE ,

Wat deze mannen te wachten staat is hun uiteraard op dit moment volkomen onbekend. De stemming aan boord verandert niet merkbaar want men is inmiddels tot een uur afstands van Bonaire gevorderd, terwijl de met politieambtenaren bemande Sta Maria —die ook aan het toernooi deelneemt— vanaf Curacao voortdurend in zicht is gebleven. Het oliepeil wordt gecontroleerd en leidingen op vuil en lekken nagekeken. Er wordt gesleuteld, maar de motor blijft weigeren. De Sta Maria komt langszij, over en weer worden raadgevingen uitgewisseld, nieuwe sleutels aan de pechvogels van de Antoñeta gegeven, maar op het verzoek van de Antoñeta om op sleeptouw genomen te worden, kan de Sta Maria niet ingaan wegens een moeilijkheid met de clutch. Na een half uur vertrekken de politieambtenaren weer met de mededeling dat zij op Bonaire de nodige hulp zullen inroepen. Voor enkele vaders, zelfs een grootvader, aanboord van de afdrijvende en daardoor behoorlijk deinende Antoñeta betekent het doorvaren van de Sta Maria een teleurstelling die een zekere vrees doet ontstaan.

De krachtsinspanningen rondom de motor worden intensiever en een noodzeil wordt geinstalleerd om het scheepje in ieder geval van de steeds naderbij komende noordkant van Curacao af te houden, omdat deze rotskust geen landingsplaatsen kent en slechts een gewisse verpletterende ondergang inhoudt van alles wat vanuit de zee aankomt. Iemand denkt aan de vier amerikaanse oorlogsschepen die op dit moment in de haven van Willemstad liggen en vooral aan de carrier met zijn bekende helikopters.

Ineens doemt aan de horizon weer hoop op in de vorm van de silhouet van de Wamanday, een sleepboot van de Marine die eveneens met allerlei benodigdheden en deelnemers op weg is naar Bonaire. De omstandigheden aanboord van de Antoñeta dwingen de koele denkers hun inventiviteit tot het uiterste toe, uit te proberen om op de een of andere manier de aandacht van de Wamanday te kunnen trekken bij afwezigheid van een radio of andere veiligheidsbenodigdheden. Een ordinaire spiegel wordt dan ineens het belangrijktse instrument aanboord, want hiermee worden s.o.s. lichtsignalen in de richting van de Wamanday gestuurd. Vakkundig wordt het zonlicht opgevangen en steeds langs een zo recht mogelijke lijn omhoog precies in de richting van de Wamanday weerkaatst. Tevergeefs! De sleepboot verandert geen moment van koers, en voor de tweede keer ziet men alle hoop vervliegen.

Aanboord van de Wamanday ziet een van opvarenden op dit moment het weerkaatste licht en spreekt er even over met zijn buurman. Men denkt dat het een toevallige weerkaatsing van de zon in de ruit van de boeg van het scheepje is. Voor alle zekerheid vraagt men een verrekijker aan een bemanningslid, die inderdaad met een op de proppen komt, echter met de woorden "het is wel niet zo'n goeie". Hetgeen zonder meer blijkt. Door de deining komt men er niet achter dat deze flitsen bewust gericht worden. De Marineboot vaart verder.

Intussen heeft men aanboord van de Antoñeta het uitzenden van signalen stug doorgezet en alsof men vandaag voortdurend tussen hoop en teleurstelling moet leven, verschijnt plotseling een vliegtuig van de Aeroclub in de lucht boven de Wamanday. Koortsachtig worden de s.o.s. signalen nu op het vliegtuigje gericht en warempel, de piloot begrijpt de noodsignalen, wenkt zijn kist en scheert binnen enkele minuten laag over de Antoñeta ten teken dat

WAAROM GEBEURDE ER NIETS?

letterlijke betekenis van het woord, maakt een opluchting zich meester van de acht mannen en vol bewondering worden de hierop volgende manoeuvres van de doortastende piloot gevolgd, die wederom boven de Wamanday gaat vliegen om deze hiermede te bewegen om van koers te veranderen en naar de Antoñeta op te varen. Het vliegtuig daalt al schommelend, trekt ronkend op, cirkelt, maar het wordt duidelijk dat de Wamanday de bedoelingen van het vliegtuigje niet begrijpt, zodat de piloot voor wat deze pogingen betreft onverrichterzake zijn vlucht naar Curacao moet voortzetten. De mannen van de Antoñeta trachten zich over deze derde teleurstelling te zetten door te redeneren dat nu in ieder geval het spreekwoord "drie maal is scheepsrecht" voorbij is en dat het de vierde keer waarschijnlijk niet op een vergeefse hoop zal uitlopen. Men weet nu in ieder geval dat de noodsituatie thans officieel bekend is geworden en dat de officiële hulp niet lang meer op zich zal laten wachten.

Volgens internationale normen wordt onmiddellijk nadat bekend is geworden dat er een ship in nood is, een —voor insiders bekende— Search and Rescue operatie ingezet. Voor de Antoñeta betekent het thans dat het eerste deel van de S & R aktie reeds door de (amateur) sportvlieger is volbracht op het moment (plm. 13.00 uur) dat hij zijn ontdekking via de verkeerstoren op Curacao aan de bevoegde instanties heeft doorgegeven. Men ziet dus met spanning uit naar de (professionele) officiële redding!

Don't be vague -
Ask for HAIG

Gedurende de verdere middag, die men drijvende en van de noordkust af koersende doorbrengt, verschijnen nog drie vliegtuigen boven de Antoñeta. En ofschoon vanuit het laatste vliegtuigje duidelijke gebaren werden gemaakt in de trant van "geduld hebben, ze komen", begint met het naderen van de avond de ongerustheid toe te nemen. Als de zon verdwijnt is namelijk alle hulp uitgesloten. Men begint zich o.a. af te vragen of de Marine, die immers altijd optreedt wanneer schepen in nood verkeren omdat de havenpolitie blijkbaar hiertoe niet in staat is, überhaupt zal gaan optreden gezien het feit dat er geen enkel marinevliegtuig boven de Antoñeta is verschenen. Waarom de Wamanday met zijn uitstekende radioinstallaties, binnen een uur na de ontdekking door het sportvliegtuigje en het bericht dat onmiddellijk via de Verkeerstoren en de politie bij de bevoegde militaire autoriteiten moet zijn terecht gekomen, nog niet tot het verlenen van hulp is over-

U bezit geen Twiggy figuur?

dan:

geen Twiggy kapsel kiezen!

De deskundige adviezen van onze kapsters dragen er zorg voor dat Uw kapsel in harmonie is met Uw verschijning.

Yolanda

Maison de Beauté

Massage
manicure
pedicure

W. Churchillweg 142a, Sta Maria
tel. 43755 - 43241

Hazeleger Hotel, Marie Pompoen
tel. 53940 - 71

Voor de betere Herenmode

naar

HERENMODE
COLON

met zijn modieuze en internationale collectie.

Loop vrij binnen - kijk vrij binnen.

Geen parkeerproblemen.

gegaan. Men denkt logisch en dan weer verward, het kenmerk van mensen in nood. De uren verstrekken en met het vallen van de schemering zijn de gedachten het somberst. Men begint zich voor te bereiden op het feit dat men misschien de hele komende nacht verder zal moeten drijven.

De nacht ingaan zonder hulp te hebben ontvangen, betekent dat men de volgende dag 12 uur verder is afgedreven én dat het opsporingswerk opnieuw zal moeten beginnen. Wat eerst een gedachte was, begint nu werkelijkheid te worden. En dan... alsof men deze dag niet voldoende tussen hoop en teleurstelling is geschommeld, verschijnt wederom een scheepje in zicht. De spiegel die thans zijn diensten niet meer kan bewijzen wordt vervangen door een zaklantaarn, waarmee wederom de s.o.s. signalen worden uitgestuurd. De vreugde aanboord kent danook geen grenzen, wanneer dit scheepje, de India, zijn steven naar de Antoñeta wendt. Een half uur daarna is het gevaar, dat bijna acht uren heeft bestaan, geweken, wanneer de Antoñeta op sleeptouw is genomen. Om half negen is men weer op Curacao zonder dat men van welke officiële instantie danook hulp heeft ontvangen, terwijl de uiteindelijke redding door de toevallig voorbij varende India werd gebracht.

BERICHTGEVING

De maandag hierop weet het politie-journaal toch iets —niet veel— te melden over het avontuur van de Antoñeta. De achterdocht van de kranten wordt in ieder geval niet gewekt door het berichtje, waarin alle details zijn weggelaten.

In de Beurs- en Nieuwsberichten verschijnt het bericht als volgt: Antoinette zond noodsignalen uit. Willemstad, Zaterdag zond het schip de Antoinette op ongeveer vijf mijl ten noordwesten van Klein Curacao noodseinen uit, omdat men motorpech had gekregen. In antwoord hierop werd besloten de marinesleepboot Wamandai van Bonaire naar de Antoinette te sturen, maar ook dit vaartuig bleek defect te wezen. De opvarenden van de Antoinette kregen naderhand hulp van het motorjacht India, dat het onklaar geraakte vaartuig sleepte.

Gedurende de daarop volgende dagen worden enkele "ingezonden stukken", eveneens in de Beurs geplaatst. Maar deze stukken vervallen voornamelijk in allerlei details, zonder dat de voornaamste vraag beantwoord wordt: Waarom bleef de officiële hulp uit?

Hoogst ongewoon, om niets ergers te zeggen, presteert een politieagent het om in een van zijn ingezonden stukken, zonder pardon, een verklaring van een van de opvarenden van de Antoñeta uit het rapport van de Havenpolitie te citeren. Dit saillante detail, dat toch iets zegt over de ambtelijke voorzichtigheid van bepaalde politieambtenaren, kunnen wij u gewoon niet onthouden.

De hoofdredacteur van de Beurs, eveneens expolitieman en thans politiofil, sluit al vlug deze discussie over de Antoñeta om zoals hij het zegt "zeeziekte" te voorkomen. Of was het misschien om ergere dingen te voorkomen?

ONS KOMMENTAAR

Bovenstaande gebeurtenissen vormden de aanleiding voor ons om wat dieper op de zaak in te gaan. De meest intrigerende vraag voor ons was wel: waarom en waardoor ontvingen deze acht mannen op de Antoñeta geen hulp, ondanks het feit dat men op Curacao op de hoogte was van de moeilijkheden met de motor? Hoe was het mogelijk dat hun uiteindelijke redding door het stom toevallig voorbij varen van een ander schip tot stand kwam? Is het reddingsapparaat op Curaçao uberhaupt dusdanig georganiseerd dat het in staat is om hulp te bieden in voorkomende gevallen?

Op de eerste plaats moesten wij vaststellen dat de Antoñeta zonder de vereiste benodigdheden voor noodsituaties was uitgevaren, hetgeen zonder meer tegen de bestaande wetten betreffende zeewaardigheid ingaat. Er bevonden zich aanboord van de Antoñeta geen vuurpijlen, brandkorven etc etc, terwijl het naar zee uitvaren zonder deze zaken zelfs strafbaar is. Het feit dat dit plaatsvond tijdens de Driekamp van Asiënto, PSV en de Marine, moet voor de organisatoren van dergelijke toernooien het onmiddellijk begin zijn van een stringente kontrole in dit opzicht.

Met het konstateren van de wijze waarop de Antoñeta in gebreke was gebleven, waren onze vragen echter niet beantwoord. Want ondanks deze tekortkomingen werd de Antoñea ontdekt en werd het bericht aan de betreffende instanties aan land doorgegeven. Hoe dit bericht precies heeft geluid of in welke bewoordingen zij werd gesteld, is wegens geheimplicht niet te achterhalen geweest voor ons, ofschoon alle radiogesprekken worden vastgelegd. Dat bericht speelt inzoverre een rol, omdat de Antoñeta —door afwezigheid van het benodigde materiaal— niet officieel kon aangeven dat zij in nood verkeerde. Een rode vlag of een korf in de mast zou dit wel officieel hebben kunnen melden. Voor de bevoegde instanties aan wal is het namelijk van essentieel belang om te weten of een scheepje in moeilijkheden verkeert maar wel vooruit kan, of dat het scheepje

Oplage Kambio thans: 1500

in direkte nood verkeert. De Antoñeta had een noodzeil en dreef (gelukkig voor hen) in een bepaalde richting.

Op Curaçao is de reddingsorganisatie dusdanig dat de coordinatie ervan in handen ligt van de Havenmeester, die op zijn beurt al naargelang de voorkomende gevallen, de Militaire Luchtvaart Dienst, de burgerluchtvaart (ALM oa), de Burger- en/of Havenpolitie, de Aeroclub en het Haven en Loodswezen inschakelt. Er bestaat dus op de Antilen geen particuliere reddingsorganisatie zoals in enkele andere landen waar de zee een belangrijke rol speelt. Zoals de toestand thans is, moeten de ambtenaren die hierbij betrokken zijn vaak zonder betaling en in hun vrije tijd gaan optreden wanneer er nood is. Voor eilanden, als Curaçao en Aruba is dit natuurlijk een hoogst onhoudbare toestand, met name omdat onze havens niet tot de kleinste ter wereld behoren. De gedachte dat deze ambtenaren minder hun best zullen doen wanneer mensen in nood gered moeten worden is natuurlijk krankzinnig, maar dat neemt niet weg dat hun positie volkomen uit de tijd is. Meer nog, dat door hun positie een heel arsenaal van menselijkheden een rol gaan spelen, die in een dergelijke organisatie in 1967 niet zouden mogen voorkomen.

Today's HAIG
– for today's taste

In het geval van de Antoñeta is dit apparaat in werking getreden. Het korte politieberichtje in de krant vermeldde dit zonder meer: "De Wamanday van de Marine kon wegens motorpech niet uitvaren". Hoe laat, wie of wat werd ingeschakeld, en in welke mate er alarm geslagen werd is ons niet duidelijk geworden. Toen het bericht over de Antoñeta op Curacao binnenkwam voer de Wamanday nog steeds en gezien de snelheid die deze sleepboot kan bereiken, heeft het nog een tijd geduurd voor de Wamanday Bonaire kon bereiken. Heeft men in eerste instantie eerst even willen wachten? Was de radio aanboord van de Wamanday uitgeschakeld? Wilde men de organisatoren van dit toernooi zelf inschakelen om hulp te verlenen? Op deze vragen konden wij geen afdoend antwoord krijgen.

Maar ook zonder deze details moeten wij konstateren dat de mensen die in nood in de wateren rondom Curacao en Aruba komen te verkeren, door het ontbreken van een degelijke reddingsorganisatie niet al te zeer op hulp kunnen rekenen. Het komt ons danook alleszins wenselijk voor dat de watersportbeoefenaars zelf indeze stappen gaan ondernemen om verandering te brengen.

◆

K A M B I A N D O

K A M B I A N D O

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP: "Het is onlogisch en onverantwoord het aanbrengen van de kennis van het voortplantingsmechanisme van de mens (op school) weg te laten uit het geheel van de physiologie van de mens die wél aangeleerd wordt, onder meer de ademhaling en de bloedsomloop". Fraters en nonnen behoedt U voor!

GEVOLMACHTIGDE MINISTER IN NEDERLAND: Mijn naam wordt vanwege de "nieuwe stijl" nooit meer bekendgemaakt, het zou immers die kambio-redakteuren nopen mijn doopceel te lichten en Wém weet wat dat betekent.

CENTRO PRO ARTE: Kunst, wat een naam.

KION EXIT BIJ DE BEURS?: Jaap Kion (hoofd-Beurs-redakteur) in zijn kolom van de Beurs en Nieuwsberichten dd 22-8-67: "Voor sommigen is de terecht geprezen persvrijheid in een democratisch geregeerde gemeenschap, een goed dat voor hun verantwoordelijkheidsgevoel duidelijk te hoog ligt". Jaap, jij kunt het weten. Maar als het echt te hoog wordt kun je altijd overschakelen op bv hoofd-buskondukteur.

ADVISEURS FOR RENT II: Het aantal amerikaanse adviseurs in Bolivia heeft thans reeds het lieve getal van 3780 bereikt. De operatie wordt geleid door majoor McBride, paratroop commander van de Panama Kanaal Zone, en men verwacht dat dit aantal in 1967 nog zal uitgroeien tot 25000. Ja, ook het Pentagon moet voortaan gerekend worden tot de fans van Che's: Meer Vietnams! Het kan verkeren.

MIS - SELIJK: De Amigoe dd 22-8-67: "Veel belangstelling bestond er zaterdag voor de traditionele ziekendag die door het Legioen van Maria en de parochianen van Santa Cruz met medewerking van vele organisaties en instellingen in de Kerk van Santa Cruz werd gerouden. Ruim 250 zieken van geheel Aruba woonden 's morgens in de kerk de mis bij, gevolgd door een gezamenlijk ontbijt. Om twaalf uur werd door alle paters van Aruba de zegen gegeven en volgde een lunch. De welgeslaagde ziekendag werd 's middags met een lof besloten".

De amateurs in de zaak Piña

Niet dat door de zaak-Piña plotseling zou zijn gebleken dat er op de Antillen geen rechtszekerheid bestaat. Wie enige jaren op deze eilanden woont en geen politieke oogkleppen draagt, is op de hoogte van de oogluikende toelating van een bloeiende smokkelhandel, het verdonkeremanen van (gefalsificeerde?) volmachtformulieren, uitzetting van niet-regeringsgezinde journalisten en hoge ambtenaren, enz. enz. De rechtszekerheid is hier al jaren op de helling en glijdt met een angstwekkende gestaagheid naar het Papa Doc-niveau af: Wie niet met mij is, is tegen de staat.

Van het rechtszekerheidsfront dus geen nieuws.

Nieuw voor de Antillen was echter wel de wijze waarop het proces-Piña zich in de rechtszaal voltrokken heeft. Ten overstaan van een vrij talrijk publiek, dat zich al weken tevoren verlekkerd had in het vooruitzicht van deze brok wrange sensatie hebben de praktizijns Tjong A Jong en Gonzalez, resp. Officier van Justitie en verdediger, een schimmengevecht weggegeven, dat zelfs in de Antilliaanse rechtsgeschiedenis weergaloos mag heten. Als het deze stumperige dienaars van Vrouwe Justitia gelukt is om in deze heel duistere affaire één ding duidelijk te bewijzen, dan is het wel hun beider volslagen inkompetentie ten aanzien van de vervulling van de taak waar zij mee belast waren.

Om enkele voorbeelden te geven van de enormiteiten van het duo Tjong A Jong-Gonzalez:

—de herkomst van het wapen kon niet achterhaald worden. Het vooronderzoek schijnt hieromtrent niets aan het licht gebracht te hebben. De getuigen a charge en décharge (ten aanzien van de herkomst van het wapen) waren dan ook even onbevoegd als ridikuul. Vanzelfsprekend moest de moeder van de beklaagde wel getuigen, dat zij het mesje nooit eerder had gezien. De door de officier opgeroepen getuige was niemand minder dan een politieke vriend van Piña. Hij zou tijdens de voorbereidingen van de verkiezingscampagne herhaaldelijk bij Piña zijn geweest, en had het mesje nooit gezien. Deze verklaring wettigt de vraag: wat doet men dan tijdens zo'n verkiezingscampagne? Zelfs van de PPA weigeren wij aan te nemen dat het elkaar tonen van de messen die men in huis heeft een onderdeel van de campagne uitmaakt.

—de beklaagde zou geruime tijd tevoren met collega's gesproken hebben over het vermoorden van Piña. Deze collega's, getuigen a charge, hebben oftewel de indertijd door de beklaagde gesproken woorden, als een grapje opgevat — en daarmee verliest hun huidige verklaring alle waarde tijdens dit proces — of zij hebben het wel serieus opgevat, en zijn allebei medeschuldig omdat zij erover gezwegen hebben zowel tegenover de politie als hun chef.

—uit diverse verklaringen is gebleken dat Piña op bijzonder onrechtvaardige wijze zijn personeel behandelde. Herhaaldelijk werd er gedreigd met ontslag. Tijdens het proces werd nauwelijks ingegaan op deze verklaringen. Als de verdediger één verzachtende omstandigheid had kunnen aanvoeren voor zijn cliënt, dan had het wel de houding van chef-Piña tegenover zijn personeel kunnen zijn. Maar Piña moest gespaard worden. Zowel door de officier als door de verdediger.

—Toen de sexualiteit ter sprake kwam, was de officier op zijn best. Nadat hij een tirade gehouden had naar aanleiding van de opmerking van de beklaagde dat Piña homo-sexsueel zou zijn ("Intens gemeen" enz.) maakte hij de opmerking van zijn leven: na de dood van Piña had er een diepgaand medisch onderzoek plaatsgevonden, en dit had uitgewezen dat Piña geen homo was.. Wijselijk heeft Tjong A Jong zowel de aard van het onderzoek als de naam van de medikus-onderzoeker verzwegen. Deze anonieme medikus zou namelijk in aanmerking moeten komen: of voor ontheffing van zijn bevoegdheden als arts omdat hij uitspraken lanceert die wetenschappelijk niet gefundeerd zijn, of: voor een voordracht voor de Nobel-prijs als beloning voor een medische ontdekking van eerste orde.

—Beklaagde beriep zich op noodweer-exces: hij zou ervan op de hoogte zijn geweest dat Piña in het bezit was van een pistool. Toen Piña een verdachte beweging in de richting van een kast maakte, werd de beklaagde bang en hij stak toe. De officier noch de verdediger hebben enige aandacht besteed aan de vraag of Piña inderdaad in het bezit was van een vuurwapen, terwijl dit feit van zeer grote invloed had kunnen zijn op het verdere verloop van het proces.

Verder doorgaan met het belichten van diverse aspekten van deze zaak is zinloos omdat het allemaal op hetzelfde neerkomt: de persoon Piña moest gespaard worden. Voor zijn nabestaanden? Zijn politieke vriendjes?

Alles bij elkaar: een bijzonder ernstige vorm van incompetentie van onze juristen? Of toch weer hetzelfde thema van de laatste jaren: (tijdelijk) verminderde toerekeningsvatbaarheid van officier en verdediger als gevolg van (politieke) omstandigheden?

◆

EUROPA

Matras SIMMONS

pa un y dos persona

Stilo:

Utility di f. 63.— té f. 75.—
Deepsleep di f. 145.— té f. 150.—
Beautyrest suprème di f. 195.— té f. 200.—
Beautyrest boxspring di f. 195.— té f. 200.—

Y atencion ! !
pa hende cu ta sufri di lomba:
BACK CARE (spring cu tabla meimei) di f. 180.— té f. 185.—

Pa tur informashon pasa na

EUROPA

breedestraat punda

Ritz

RITZ-ICE-CREAM, MILK, CHOCOLATE MILK, FRUIT DRINKS, pasteurized & homogenized.

ARUBA N.V.

Weststr. tel. 1446

RITZ products are carefully processed and of the highest quality to ensure perfect health for the entire family.

RITZ

YOUR GUARANTEE FOR QUALITY

Antilliaanse

Metalen

Meubelfabriek N.V.

VOOR AL UW STALEN MEUBELEN

SEROELORAWEG 107 B. CURACAO N.A.

lees de amigoe de krant die wat te zeggen heeft de enige krant onafhankelijk beter met meer nieuws vooral lokaal bel twee vier drie zes nul voor drie gulden en vijftig cent komt de amigoe bij u thuis en voor drie kwartjes meer ook nog panorama een maand lang tis een fijne krant die amigoe links of rechts de amigoe staat altijd in het midden en tis de krant met de zoekertjes

E imprenta ku anja aden,
anja afó a keda na vanguardia
di Prensa Liber

Otto H. Zalm
Conscientiesteeg 35A
Otrabanda